

Inhoud

Voorwoord

Boris Drozdek 9

Inleiding

Hans Rohlof en Ton Haans 11

Hoofdstuk I Vluchtelingen en groepstherapie: achtergronden

Hans Rohlof 15

- 1 Vluchtelingen en groepen 15
- 2 Psychologie van de vluchteling 17
 - 2.1 Migratie 18
 - 2.2 Acculturatie 19
 - 2.3 Traumatisering 20
 - 2.4 Sociale marginalisatie 21
- 3 Mogelijkheden van groepstherapie 22
- 4 Vormen van groepstherapie 23
- 5 Conclusies 25

Hoofdstuk II Getraumatiseerde vluchtelingen in groepen

Ton Haans 27

- 1 Problematiek 27
 - 1.1 Verwerken van traumatische ervaringen 28
 - 1.2 Waarom traumagroepen? 30
- 2 Traumagroepen 31
- 3 Omvattende modellen 33
- 4 Homogeen of heterogeen? 35
- 5 Groepstherapie en individuele therapie 35
- 6 Traumaspecifieke werkbelasting 36

Hoofdstuk III De verzorggroep. Greep op trauma

Maartje Schoorl, Janie van Dijk en Trudy Mooren 39

- 1 Inleiding 39
- 2 Doelstellingen van het verzorgtraject 39
- 3 Theoretische achtergrond 41
- 4 Beschrijving van het verzorgtraject 42
- 5 Evaluatie 47
 - 5.1 Reacties van cliënten 47
 - 5.2 Discussie 48

Hoofdstuk IV Honderd namen voor vermijding Groepsbehandeling van vluchtelingen met traumapsychopathologie in een dagklinische setting

Jeannette Lely 51

- 1 Inleiding 51
- 2 Behandeldoelen 53
- 3 Transculturele kenmerken 53
- 4 Procesverloop 55
- 5 Evaluatie en wetenschappelijk onderzoek 57
- 6 Markante aspecten van (groeps)behandeling voor vluchtelingen 58

Hoofdstuk V Groepsbehandeling in een kliniek voor getraumatiseerde vluchtelingen

Ronald Rijnders 61

- 1 Inleiding 61
- 2 Doelgroep 61
- 3 Hulpvraag 61
- 4 Klinische populatie 62
- 5 Behandelaanbod 63
- 6 Behandelproces 65

Hoofdstuk VI Dagbehandeling bij GGz 's-Hertogenbosch Groepsbehandeling in een open groep voor getraumatiseerde mannen

Jan Rodenburg 69

- 1 Inleiding 69
- 2 Korte historie van de Dagbehandeling voor vluchtelingen 69
- 3 De internationale mannengroep 71
- 4 Twee cliënten, Hazim en Nasser 72
- 5 Het verloop van de behandeling 73
- 6 Conclusie 76

Hoofdstuk VII Armeense vrouwengroep: een ambulante groep voor Armeens sprekende vrouwen

Ina Beuker en Helen Buwalda 79

- 1 Inleiding 79
- 2 Doelgroep 80
- 3 Groepsvorm 82
- 4 Conditie 82
- 5 Behandeldoelen 82
- 6 Behandelmethoden, werkwijze en middelen 83
 - 6.1 Semi-gestructureerde werkwijze 83
 - 6.2 Eclectische methode 83
 - 6.3 Open doorlopende groep 84

- 6.4 Psycho-educatie 84
- 6.5 Holding en containing 85
- 6.6 Groepsregels 85
- 6.7 Werken met een tolk 86
- 6.8 Bezoek in de groep van hulpverleners uit andere disciplines 86
- 6.9 Ondersteunende middelen 86
- 7 Opstelling en houding van de therapeuten 89
- 8 Groepsontwikkeling en belangrijke groepsmomenten 89
 - 8.1 Beginfase 89
 - 8.2 Middenfase 91
 - 8.3 Eindfase 92
- 9 Effecten van de behandeling 93
- 10 Conclusie 94

Hoofdstuk VIII Vluchtelingen in een sociale context

Dagklinische groepsbehandeling voor asielzoekers en vluchtelingen vanuit sociotherapeutisch perspectief

Maud van Toorenborg 95

- 1 Inleiding 95
- 2 Illustratie en beschrijving van de problematiek 95
- 3 Sociotherapie 97
- 4 Indicaties en aanmelding voor de dagkliniek 97
- 5 Behandeldoelen 98
- 6 Het behandeltraject 99
- 7 Behandelmethoden 99
 - 7.1 Bewaken van het therapeutisch milieu 99
 - 7.2 Structureren van dagklinische programma's 100
 - 7.3 Leiden van het sociotherapeutische uur 101
 - 7.4 Individuele begeleiding 103
- 8 Belangrijke groepsmomenten 104
- 9 Beschouwing en conclusie 105

Hoofdstuk IX Groepstherapie met asielzoekers in Duitsland

Wolf Bernhard Emminghaus 107

- 1 Plaatsbepaling 107
- 2 Theoretische uitgangspunten 108
- 3 Groepstherapie 110
- 4 Doelgroepen 111
- 5 Behandeldoelen 112
- 6 Behandelmethoden 114
- 7 Markante aspecten van de groep 116
- 8 Evaluatie en wetenschappelijk onderzoek 117
- 9 Conclusies 118

Hoofdstuk X Wwww: Wat willen we weten?**Groepswerk met vluchtelingenjongeren***Sander Kramer 119*

- 1 Inleiding 119
- 2 Theoretische uitgangspunten 120
- 3 Doelgroepen 121
- 4 Behandeldoelen 122
- 5 Behandelmethoden 124
- 6 Markante aspecten van de groep 125
- 7 Evaluatie 126
- 8 Conclusies 127

Hoofdstuk XI 'More than Six Flags'**De ontwikkeling van een groepsbehandeling voor jonge vluchtelingen***Marola Sproet en Adriana Jasperse 129*

- 1 Inleiding 129
- 2 Vluchtelingenjongeren 130
- 3 Verklaringskader 131
- 4 'More than Six Flags' 133
- 5 Doelen 133
- 6 Activiteiten 134
- 7 Structuur en behandelplanning 135
 - 7.1 Trajectstructuur 135
 - 7.2 Structuur van de afzonderlijke bijeenkomsten 137
- 8 Ten slotte 137

Hoofdstuk XII De werkzame aspecten van groepstherapie bij vluchtelingen*Hans Rohlof 139*

- 1 Op zoek naar een gemeenschappelijke focus 139
- 2 Voorlichting en psycho-educatie 140
- 3 Groepsregels en vertrouwelijkheid 141
- 4 Somatisering en psychologisering 142
- 5 Invloed van de buitenwereld 142
- 6 Taalproblemen en het gebruik van tolken 143
- 7 Genderspecifieke of gemengde groepen 144
- 8 Multi-etnische of mono-etnische groepen 145
- 9 Traumatisering als achtergrond of als onderwerp van gesprek 146
- 10 Conclusies en toekomstvisie 146

Literatuur 149**Register 159****Over de auteurs 161**